

1/38 KOLÍN OBCHVAT pro Kolín stavba století

V úterý dne 3. března 2009 byla za účasti premiéra vlády ČR Mirka Topolánka, ministra dopravy Petra Bendla, generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic ČR Alfreda Brunclíka, starosty města Kolína Jiřího Buřiče, poslance Ondřeje Plašila, náměstka

hejtmana Středočeského kraje Robina Povšika a dalších zainteresovaných osob, oficiálně zahájena stavba obchvatu Kolína poklepem na základní kámen. Stavba, kterou je možné z pohledu 1. desetiletí 21. století považovat za stavbu právě tohoto století, má stát celkem 2,7 mld. Kč (včetně DPH), z čehož by až 85 % mohlo

být financováno Evropskou unií. Dokončení stavby a její předání do provozu je předpokládáno v prosinci 2010. Tento termín však nemusí být dodržen, nikoliv však proto, že by jej nedokázali dodržet stavbaři, ale pro stále probíhající jednání ve věcech majetkoprávního vypořádání s některými vlastníky pozemků v prostoru 2. etapy stavby, estakády přes štítarské údolí. V bloku proslovů při slavnostním zahájení řekl premiér Mirek Topolánek mimo jiné i to, že by si přál být přítomen i u strážení pásky, tedy u otevření obchvatu.

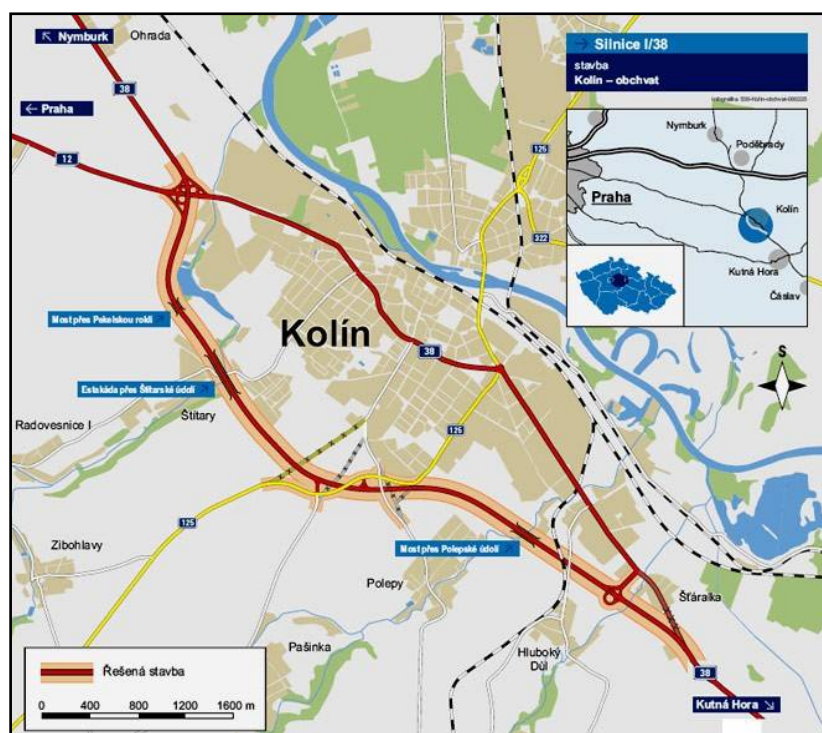

V létě 2010 však i Mirka Topolánka čekají parlamentní volby, které nemusí spolu se svojí stranou vyhrát a tak by se tohoto aktu už nemusel zúčastnit ve funkci předsedy vlády. V závěru svého krátkého vystoupení premiér popřál obyvatelům Kolína, aby se jejich město

nestalo po zprovoznění obchvatu mrtvým místem a aby se zde řidiči i nadále zastavovali na návštěvu. Bývalý středočeský hejtmán, v březnu 2009 ministr dopravy Petr Bendl, znovu potvrdil, že peníze na stavbu jsou zajištěny a že zhotovitelé ze Sdružení Kolín (Strabag, Metrostav a PSVS) stavbu určitě dokončí, bude-li to jen trochu možné, ve stanoveném termínu. Starosta města Jiří Buřič ve svém vystoupení připomněl dlouhou historii nejrůznějších problémů, proher i vítězství, které musely být mnohdy protrpěny se skřípěním zubů, než se dospělo k dnešnímu zahájení stavby. Závěrem řekl: "Jsem rád, že jsme se tady potkali, jako ti medvědi u Kolína".

Stavba s oficiálním názvem I/38 Kolín obchvat, je projektována jako téměř osm kilometrů dlouhý úsek dvoupruhové silnice, která po svém dokončení převede tranzitní dopravu mimo zástavbu Kolína. Území, na kterém bude stavba obchvatu probíhat, se nachází jižně od centra Kolína na katastrálních územích Kolín, Štítary u Kolína, Polepy u Kolína, Nová Ves I a Nebovidy. Trasa obchvatu je vedena převážně po pozemcích

zemědělsky využívaných, pouze v dílčích částech (chatařská oblast u Pražského předměstí, Štítary, obec Polepy, Štárálka) se přibližuje k zástavbě. Počátek akce, přeložky, je umístěn na stávající silnici I/38 západně od Kolína do blízkosti křižovatky silnic I/38 (Kolín - Praha) a I/12 (Kolín - Nová Ves I), konec

úpravy se nachází východně od Kolína na stávající komunikaci I/38 poblíž Štárálky. Trasa obchvatu je vedena přesně v souladu se schváleným územním plánem města Kolína. Nová trasa silnice I/38 mimoúrovňově kříží 6 silnic (I. třídy číslo I/12, II. třídy číslo II/125 a III. třídy číslo III/125 40, III/333 45, III/125 50 a III/125 55), trať Českých drah Kolín – Ledečko, vodoteče Pekelský potok, Polepka a Nebovidský potok. Dále mimoúrovňově kříží polní cesty u Štítar, Polep a v Polepském údolí. Součástí stavby jsou kromě hlavní trasy tři

mimoúrovňové křižovatky, úpravy stávajících komunikací, přístupové komunikace k přilehlým objektům, dvanáct mostních objektů o délce 1.266 m, úprava trati Českých drah, protihlukové stěny a valy, přeložky inženýrských sítí (vodovody, slaboproudá a silnoproudá vedení, plynovody, ropovody, produktovody), demolice, náhradní výsadba a rekultivace. Stavba obchvatu byla prakticky zahájena již v říjnu 2008, pracemi na křížení železniční trati a obchvatu u Polep. Stavební povolení na tuto část totiž vydává vzhledem k tomu, že se jedná o drážní stavbu, Speciální stavební úřad, tj. Ministerstvo dopravy ČR. Lze však říci, že byla zahájena ještě dříve, v létě 2008, skrývkou zemědělské půdy. Tento krok byl nutný i pro neodmyslitelnou součást každé takové stavby, archeologický průzkum. Tomu bude dále věnována samostatná část této kapitoly. 1. etapa obchvatu začíná přibližně v místech stávající křižovatky silnic I/12 a I/38 před Kolínem ve směru od Prahy a končí za mostem přes Pekelskou rokli. Stát by měla cca 300 mil. Kč a dokončena by

měla být do konce letošního roku. Na 2. úseku, který tvoří stavba estakády přes Štítarské údolí, nebyly zatím vypořádány všechny majetkoprávní vztahy. Třetí etapa sahá od estakády po most nad železniční tratí Kolín - Ledečko. Čtvrtá a poslední etapa připojí obchvat na stávající silnici na Kutnou

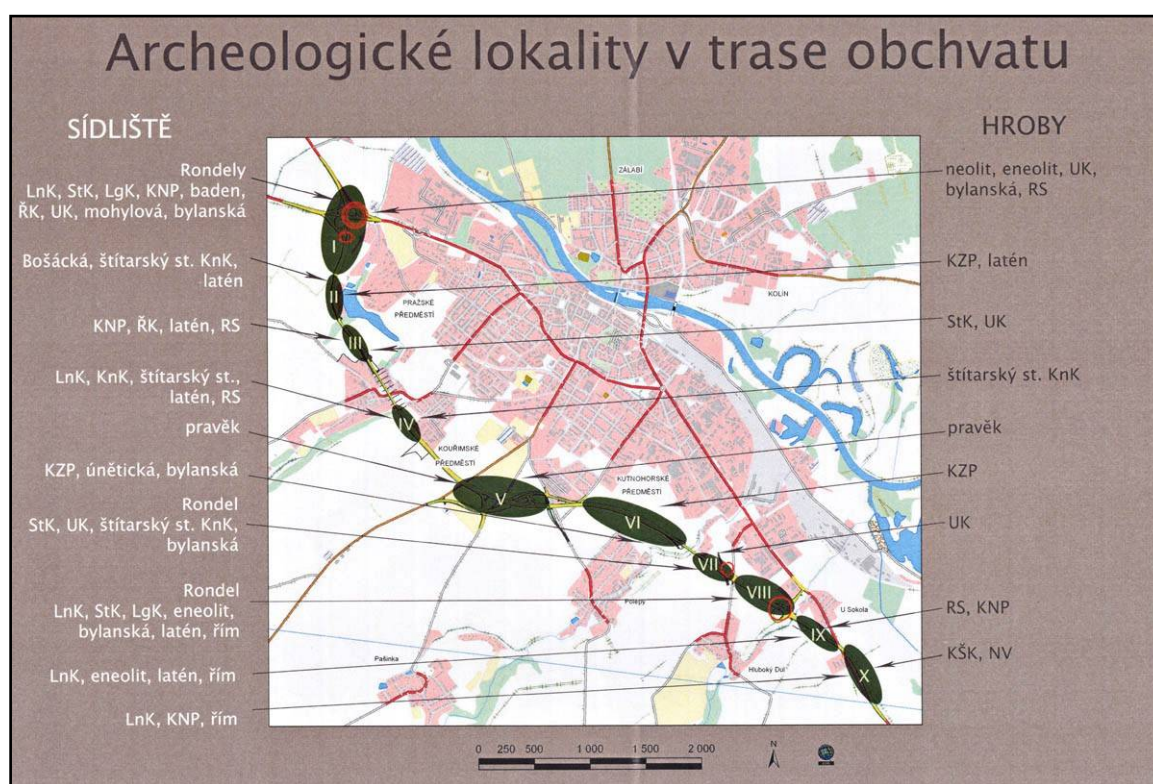
Horu. Podle odborných odhadů a závěrů dopravně inženýrské studie z roku 2005, by měl obchvat odvést minimálně 30 % vozidel, která v současné době Kolínem projíždějí. Sčítání projíždějících aut se provádí jednou za pět let. Poslední nasčítané počty vozidel na páteřních komunikacích Kolína jsou tedy z roku 2005. Za 24 hodin projelo tehdy oběma směry průměrně Havlíčkovou 26.211, Jaselskou 21.522 a Ovčáreckou 15.608 vozidel, což jsou i dnes nejfrekventovanější ulice v Kolíně V letošním roce na stavbě pracovalo cca 50 kmenových zaměstnanců Sdružení Kolín a několik desítek dalších ze subdodavatelských firem. Prim zde samozřejmě hraje, jak lehká, tak těžká stavební technika. Stavbu obchvatu vede její ředitel, Eduard Mach, který byl kronikáři vždy na jeho požádání ochotným průvodcem a zdrojem všech informací Zhruba v polovině měsíce října uvedl v rozhovoru pro MF Dnes ředitel Stč. oblasti ředitelství silnic a dálnic, Tomáš

Jílek, že silniční obchvat Kolína by mohl být dostavěn až na jaře 2011. Důvodem je táhnoucí se majetkoprávní spor s Bohuslavem Liskou ze Štítar. Problémy jsou taktéž s vyvlastněním pozemků dalších dvou soukromých majitelů 15. října bylo na Policii ČR oznámeno, že v rámci budování obchvatu města, byly v prostoru výstavby přemostění silnice I/12 odcizeny dvě šatní buňky a jedna buňka skladová, včetně dílenského zařízení. Škoda dosáhla výše cca 397.000 Kč 19. října – Třiapadesátiletý pracovník bezpečnostní služby, která hlídá stavbu obchvatu, byl v neděli 18. října nalezen mrtev ve svém osobním voze. K neštěstí došlo tak, že hlídač během služby seděl v autě a přitápěl si tam propan – butanovou láhví. Při tom usnul a hořák láhve spotřeboval všechnen kyslík v prostoru vozu 7. prosince – Z těžkých stavebních strojů, zaparkovaných na staveništi obchvatu v prostoru na Štáralce, bylo o víkendu odcizeno několik stovek litrů nafty v hodnotě cca 35.000 Kč.

Kolín – záchranný archeologický výzkum v trase obchvatu silnice I/38

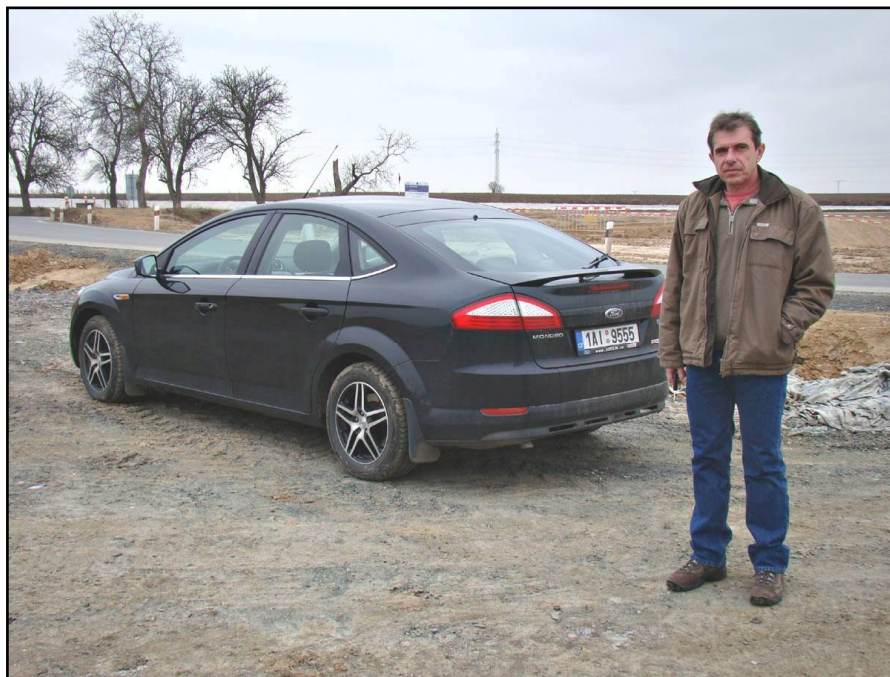
Trasa silničního obchvatu Kolína na levém břehu Labe prochází z archeologického hlediska jednou z nejfrekventovanějších oblastí České kotliny. Investorem stavby, která zabírá území o rozloze 40 ha, je Ředitelství silnic a dálnic Praha. Terénní část záchranného archeologického výzkumu probíhala ve spolupráci kutnohorského pracoviště Archeologického ústavu AV ČR a záchranného oddělení od 1. dubna 2008 do 30. října 2009. Archeologické situace byly zachyceny téměř v celé trase obchvatu, s výjimkou krátkého bezvodého území jihozápadně od Kolína. Výsledky terénního výzkumu potvrdily předpoklady z první etapy rešerší a povrchových průzkumů v počtu a lokalizaci nalezišť, překonaly je však v intenzitě využívání predikovaných poloh. Všechny zkoumané areály, rozdělené pracovními do deseti zón, byly využívány opakovaně v průběhu pravěku, některé i v raném středověku, čemuž odpovídá i značná hustota archeologických objektů. Nejvýraznějším výsledkem je zachycení čtyř neolitických rondelů, z nichž dva náležejí k největším v Evropě. Dále byla zkoumána sídliště z neolitu, staršího i středního eneolitu, starší, mladší i pozdní doby bronzové, sídliště bylanské kultury, staršího i mladšího laténu, doby římské a raného středověku. Zachycené pohřební komponenty jsou datovány do neolitu, eneolitu, starší doby bronzové, starší i mladší doby železné a raného středověku. Neobvyklé koncentraci rondelů odpovídá i intenzivní neolitické osídlení. Komponenty kultury s lineární keramikou, kultury s vypíchanou keramikou a lengyelské kultury byly zjištěny celkem v šesti zónách na osmikilometrovém řezu krajinou. Na třech lokalitách je doloženo osídlení v období kultury s lineární keramikou.

Obě tato sídliště jsou situována poblíž menších levobřežních přítoků Labe. Mladší neolitické osídlení je pak prokázáno v areálech s rondely, které jsou shodně umístěny v mírně svažitém terénu na březích labských přítoků. Největší zachycený rondel je tvořen čtyřmi koncentrickými příkopy se čtyřmi branami a jeho vnější průměr přesahuje 210 m. Ostatní rondely mají pouze jeden příkop a jednu či více palisád s průměry 75 m, 82 m a 230 m. Samostatná pohřebiště z období neolitu sice nebyla v průběhu výzkumu zachycena, z prostoru rondelů 1 a 2 ale máme i relativně početné doklady pohřbívání Archeologický průzkum trasy obchvatu se uskutečnil na základě ustanovení zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění platných předpisů a což je nutné zdůraznit, navázal na archeologické průzkumy vedené významným kolínským archeologem, MUDr.

Františkem Dvořákem z Červených Peček již ve dvacátých letech minulého století. Finanční náklady na jeho provedení přišly investora na částku cca 60 mil. Kč. V odborných kruzích se uvádí, že průzkum jednoho, tzv. archeologicky aktivního hektaru pozemku, stojí v průměru 2 mil. Kč. Největší díl z této částky připadá na mzdy dělníků, kteří předpokládané nálezy odkrývají ručním kopáním. Předtím však ještě musí vrstvu ornice odstranit stavební stroje. Na trase obchvatu Kolína pracovalo při archeologických průzkumech až jedno sto najatých a předtím odborně proškolených dělníků, většinou asijského původu. Vzhledem k tomu, že archeologicky aktivní plocha na trase obchvatu měla rozlohu cca 80 ha, lze, podle vyjádření zainteresovaných a odborných pracovníků

pracovníků archeologického ústavu, utracenou částku 60 mil. Kč považovat za úspornou a minimální (sic!). Vedoucí osobou kolínského archeologického průzkumu byla PhDr. Radka Šumberová, z již výše zmíněného kutnohorského pracoviště Archeologického ústavu AV ČR. Tato paní doktorka také poskytla kronikáři kromě odborných textů i stejně kvalitní výklad a řadu fotografií.

Eduard Mach – ředitel stavby

PhDr. Radka Šumberová – Archeologický ústav AV ČR Kutná Hora

Další fotografie ve fotokronice.